

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BAYRAK TÖRENLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı; Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki resmî/özel örgün eğitim okul/kurumları ile şartları uygun olan yaygın eğitim kurumlarında Ulusal Bayram, resmî bayram, dinî bayram, genel tatil, yılbaşı tatili, Atatürk günleri, mahallî kurtuluş günleri; hafta tatili başında ve bitişinde, ders yılının açılış ve kapanışı ile 10 Kasım'da yapılan bayrak törenlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki resmî/özel örgün eğitim okul/kurumları ile şartları uygun olan yaygın eğitim kurumlarında Ulusal Bayram, resmî bayram, dinî bayram, genel tatil, yılbaşı tatili, Atatürk günleri, tarihî günler, mahallî kurtuluş günleri, hafta tatili başında ve bitişinde, ders yılının açılış ve kapanışı ile 10 Kasım'da yapılan bayrak törenlerinin uygulanışına ilişkin usul ve esaslarla görev, yetki ve sorumlulukları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu, 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 1inci ve 2 nci maddesi, Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 6, 8, 11, 15, 22, 23, 24, 26, 34 ve 35 inci maddeleri, 09/04/1982 tarih ve 17659 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anıtkabir Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Yönetmeliğin 42 nci maddesi, Mahallî Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihî Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliği, Resmî Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik ile 1/10/1981 tarihli ve 17475 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği'nin 18 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- Ulusal Bayram: Cumhuriyet Bayramını,
- Resmî Bayram: Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile Zafer Bayramını,
- Dinî Bayram: Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramını,
- Yılbaşı tatili: 1 Ocak günü yapılan tatili,
- 10 Kasım: Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal ettiği 10 Kasım 1938 tarihini ve bu tarihin yıl dönümü olan 10 Kasım günlerini,
- Atatürk günleri: Atatürk'ün çeşitli nedenlerle il, ilçe ve diğer yerleşim birimlerine yaptığı gezilerin tarihlerinin yıl dönümü olan günleri,
- Tarihî günler: Millî tarihimizde önemli yeri bulunan günleri,
- Mahallî kurtuluş günü: Mahallin kurtuluş tarihinin yıl dönümü olan günleri,
- Bayrak Töreni: Ulusal ve Resmî bayram, genel tatil, yılbaşı tatili, Atatürk günleri, tarihî günler, mahallî kurtuluş günleri, hafta tatili başında ve bitişinde, ders yılının açılış ve kapanışı ile 10 Kasım'da okul/kurumlarda İstiklal Marşı ile yapılan töreni,

1) Sabit bayrak direği: Bayrak çekmek için ahşap, demir veya benzeri metalden yapılmış, binanın en gösterişli yerine veya ön cephesindeki tören alanına, Atatürk Büstü'nün yanına dikilmiş, tepesinde makaralı sistem bulunan, binanın yüksekliği ile orantılı olan direği,

i) Seyyar direkli Bayrak: Törenler için 250 cm ya da çekili Bayrak eninin iki katı uzunluğundaki ahşap, demir veya benzeri metal malzemeden yapılmış, tepesinde ay yıldızlı alem bulunan direk taşıyan, eni 150, boyu 225 cm olan Türk Bayrağını,

j) Bayrağı selamlamak: Bayrağı direktten indirecek ve çekecek kişinin indirmeden önce ve çektikten sonra hazır ol duruşta başıyla selamlamasını; tören alanına getirilen ve götürülen seyyar direkli Bayrağı, törende yer alan kişilerin hazır ol duruşta başıyla takip etmesini,

k) Bayrak taşıma grubu: Törenlerde nöbetçi öğretmen eşliğinde seyyar direkli Bayrağı getiren ve götürülen üç öğrenciden oluşan grubu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Törenlerde görev ve sorumluluklar

MADDE 5- (1) Bayrak törenleri, okul/kurum müdürünün denetim ve gözetiminde müdür yardımcısı, beden eğitimi öğretmeni ve müzik öğretmeni ile diğer görevli öğretmenlerce hazırlanıp yürütülür. Birleştirilmiş sınıflı okullarda bayrak töreni müdür yetkili öğretmen tarafından yapılır:

a) Törenlere; okul/kurum müdürü, müdür başyardımcısı, müdür yardımcıları, öğretmenler, öğrenciler ile tören alanında bulunan diğer görevliler kılık kıyafet yönetmeliğine uygun bir şekilde hazır ol duruşunda katılırlar.

b) Törenlerde yapılan konuşmalar, İstiklal Marşı'nın söylenmesinden önce bitirilir.

c) Okul müdürlüklerince bayrak törenleri için Bayrak Kanunu ile Bayrak Tüzüğünde belirtilen özelliklere uygun Bayrak bulundurulur. Bayraklar; yıpranmamış, rengi solmamış, temiz ve ütülenmiş olur. Tören alanında direğe çekilecek Bayrağın büyüklüğü, direk boyuna uygun orantıda olmalıdır. Gerektiğinde ses yayın cihazı da kurulur.

ç) Törenlerde komutlar, beden eğitimi öğretmeni veya okul yönetimince görevlendirilen öğretmen tarafından verilir.

d) İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtası, varsa bando ya da usul ve makamına uygun olarak ses kayıt araçlarına kaydedilmiş sözlü/sözsüz müziği eşliğinde müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde; bunun mümkün olmadığı durumlarda ise müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde törende hazır bulunanlar tarafından yüksek sesle söylenir.

e) Bayrak, İstiklal Marşı eşliğinde görevli öğrenci tarafından, hızlı bir şekilde direğe çekilir.

(2) Okul veya kurumlarda bayrak törenleri gün batımından önce yapılır.

Tek bayrak direği bulunan okul / kurumlarda bayrak töreni

MADDE 6- (1) Bayrak töreni aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Öğrenciler ve diğer görevliler tören için yerini almadan bir süre önce direkte çekili bulunan Bayrak, cephesi Bayrağa dönük olarak duran iki öğrenci ve Bayrağı indirecek bir öğrenci tarafından hazır ol duruşta başla selamlandıktan sonra, nöbetçi öğretmen eşliğinde yavaş yavaş indirilir.

b) İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtası, beden eğitimi öğretmeni veya görevli öğretmenin "hazır ol" komutu ile birlikte varsa bando ya da usul ve makamına uygun olarak ses kayıt araçlarına kaydedilmiş sözlü/sözsüz müziği eşliğinde müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde törende hazır bulunanlar tarafından yüksek sesle söylenir.

c) Bayrak, İstiklal Marşı eşliğinde görevli öğrenci tarafından hızlı bir şekilde direğe çekilir.

ç) Bayrağı çeken öğrenci, çekme işi tamamlandıktan sonra ipi sabitleyip direktten iki adım geriye uzaklaşarak ön cephesi Bayrağa dönük hazır ol durumunda İstiklal Marşı'na katılır.

d) Beden eğitimi veya görevli öğretmenin "rahat" komutu ile tören tamamlanır.

(2) Törenlerde Bayrağın çekilme, indirilme ve taşınmasında son sınıftaki kız ve erkek öğrenciler sırayla görevlendirilir.

(3) Okul/kurumlarda bayrak direği bulunması ve tören yapılabilmesi durumunda ayrıca seyyar direkli Bayrak kullanılmaz.

İki bayrak direği bulunan okullarda bayrak töreni

MADDE 7- (1) Okul binasının önünde iki bayrak direğinin bulunması durumunda; 6 ncı maddenin hükümleri uygulanır. Binanın cephesine veya Atatürk Büstü'ne göre sağ direktteki Bayrak sürekli çekili olarak bulundurulur.

Seyyar direkli Bayrak ile yapılan bayrak töreni

MADDE 8- (1) Sabit bayrak direği veya direklerin bulunduğu tören alanında hava şartlarının uygun olmaması veya alanın yetersizliği durumunda bayrak törenleri; salon ve koridor gibi kapalı mekânların uygun olan bir alanında seyyar direkli Bayrak ile aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Bayrak, açılmış şekilde, ortadaki öğrencinin taşıma askısına takılı bulunur. Taşıyan öğrencinin sağ ve solunda birer öğrenci ile bu öğrencilerin sağ başındaki nöbetçi öğretmenden oluşan bayrak taşıma grubu, tören alanını görece ve komutu duyacak bir konumda hazır bekler.

b) Töreni yöneten beden eğitimi öğretmeni veya görevli öğretmenin, "hazır ol" komutu ile hazır ol duruşuna geçen gruplar, tören için getirilen Bayrağı başlarıyla ve gözleriyle takip eder. Bayrağı taşıyan öğrenci, grupların ön cephesinde gruba dönük şekilde yerini alır, diğer iki öğrenci ise seyyar direkli Bayrağın sağına ve soluna iki adım yana açılarak yüzü Bayrağa dönük hazır ol duruşuna geçer. Bayrak taşıma grubunun sağ başındaki öğretmen, törene katılan grubun önünde, cephesi Bayrağa dönük hazır ol duruşuna geçerken İstiklal Marşı'nı yönetecek öğretmen de yerini alır.

c) İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtası, beden eğitimi öğretmeni veya görevli öğretmenin "hazır ol" komutu ile birlikte varsa bando ya da usul ve makamına uygun olarak ses kayıt araçlarına kaydedilmiş sözlü/sözsüz müziği eşliğinde müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ise müzik öğretmeni veya müzik bilgisi ve yeteneği olan bir öğretmen yönetiminde törende hazır bulunanlar tarafından yüksek sesle söylenir.

ç) İstiklal Marşı'nın bitiminde seyyar direkli Bayrak, getirilişindeki düzen ve saygı ile tören alanından götürülürken hazır ol duruşunda bekleyen gruplar, Bayrağı başlarıyla ve gözleriyle takip eder. Bayrağın tören alanından çıkması ve "rahat" komutu ile tören tamamlanır.

10 Kasım'da yapılacak bayrak töreni

MADDE 9- (1) Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikal ettiği 10 Kasım günü yapılacak törende Bayrağı yarıya indirecek öğrenci ile direğin sağ ve solunda Bayrağa dönük olarak bulunan diğer iki öğrenci, Bayrak indirilmeden önce hazır ol duruşunda Bayrağı selamlar.

(2) Törene katılanlar saat 9.05'te siren, komut veya boru sesi eşliğinde iki dakikalık saygı duruşunda bulunur. Varsa boru ile " Ti " işareti verilir.

(3) Saygı duruşunun bitimi ile başlayan İstiklal Marşı eşliğinde direkte çekili bulunan Bayrak, İstiklal Marşı süresince ağır ağır yarıya kadar indirilir. İstiklal Marşı'nın bitimi, beden eğitimi öğretmeni veya görevli öğretmenin 'rahat' komutu ile bayrak töreni tamamlanır.

(4) Tören yapmak üzere ikinci direkte de çekili Bayrak varsa, diğer Bayrak ile birlikte aynı anda ağır ağır yarıya kadar indirilir.

(5) Tam gün öğretim yapan okul/kurumlarda; hafta tatili başında ve dinî bayramların bir gün öncesine rastlayan 10 Kasım'da, gün batımından önce bayrak töreni yapılması gerekiyorsa yarıya indirilen Bayrak/Bayraklar yerinde bırakılır ve tören seyyar direkli Bayrak ile yapılır.

(6) Saygı duruşu ile birlikte meşaleler yakılır. Müdür veya müdür yardımcısının denetim ve gözetiminde, ikişer kişilik öğrenci grupları tarafından tören süresince Atatürk Büstü'nün sağ ve sol yanında saygı nöbeti tutulur.

(7) Okullarda saygı nöbeti; biri kız, diğeri erkek olmak üzere iki öğrenci tarafından tutulur.

(8) 10 Kasım'da ulusal yas nedeniyle İstiklal Marşı eşliğinde direğin yarısına kadar indirilen Bayrak, gün batımında görevli kişi tarafından törensiz olarak tepeye çekilir.

(9) Bayrağın yarıya indirileceği diğer hâller ve zamanlarda da bu maddenin 8 inci fıkra hükmü uygulanır.

(10) Saygı duruşu süresi, 10 Kasım'da iki dakika, diğer törenlerde ise bir dakikadır.

(11) Bayrağın sürekli çekili olmadığı yerlerde iki dakikalık saygı duruşunu takiben İstiklal Marşı eşliğinde Bayrak, hızlı bir şekilde direğe çekilir ve İstiklal Marşı'nın ikinci kıtasının söylenmesi süresince ağır ağır yarıya indirilir. İstiklal Marşı'nın bitimi ve tören yöneticisinin "rahat" komutu ile bayrak töreni tamamlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Törenlerde kullanılacak Bayrağın katlanması ve saklanması

MADDE 10 – (1) Çeşitli nedenlerle yıpranan, solan, yırtılan, ipi veya makarası kopan ve eskiyen Bayrakların değiştirilmesi için okul müdürünün odasında camlı bir dolap içerisinde beyaz örtüye sarılı Bayrak/Bayraklar bulundurulur. Bayrak, Türk Bayrağı Tüzüğü'nün ekinde yer alan Ek: 5 teki şekliyle önce eni yönünde ikiye, sonra tekrar ikiye, beyaz renkli kısım içte kalacak şekilde uçum ve uçkur kısmı ortada birleştirildikten sonra ikiye katlanır. Katlanmış Bayrağın her iki yüzünden de ay ve yıldızın hiçbir kısmı görülmez.

(2) Bayrak, çeşitli nedenlerle değiştirilmesi gerekli durumlar ile ipin veya makaranın kopmasına sebep olabilecek rüzgâr, fırtına ve benzeri durumlarda kurum amirinin bilgisi dâhilinde geçici olarak indirilebilir.

Belirli gün ve haftalarda bayrak töreni

MADDE 11 - (1) Belirli gün ve haftalarda bayrak töreni, bu Yönergedeki hükümlere göre yapılır.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 12– (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde bayrak törenleri, diğer mevzuat hükümlerince okul müdürünün alacağı tedbirlerle gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük, Yürütme

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.